

Demokratiarakenteen kehittämisprojekti – alustava projektisuunnitelma

Aluevaltuuston seminaari 4.3.2024

Vuokko Ylinen

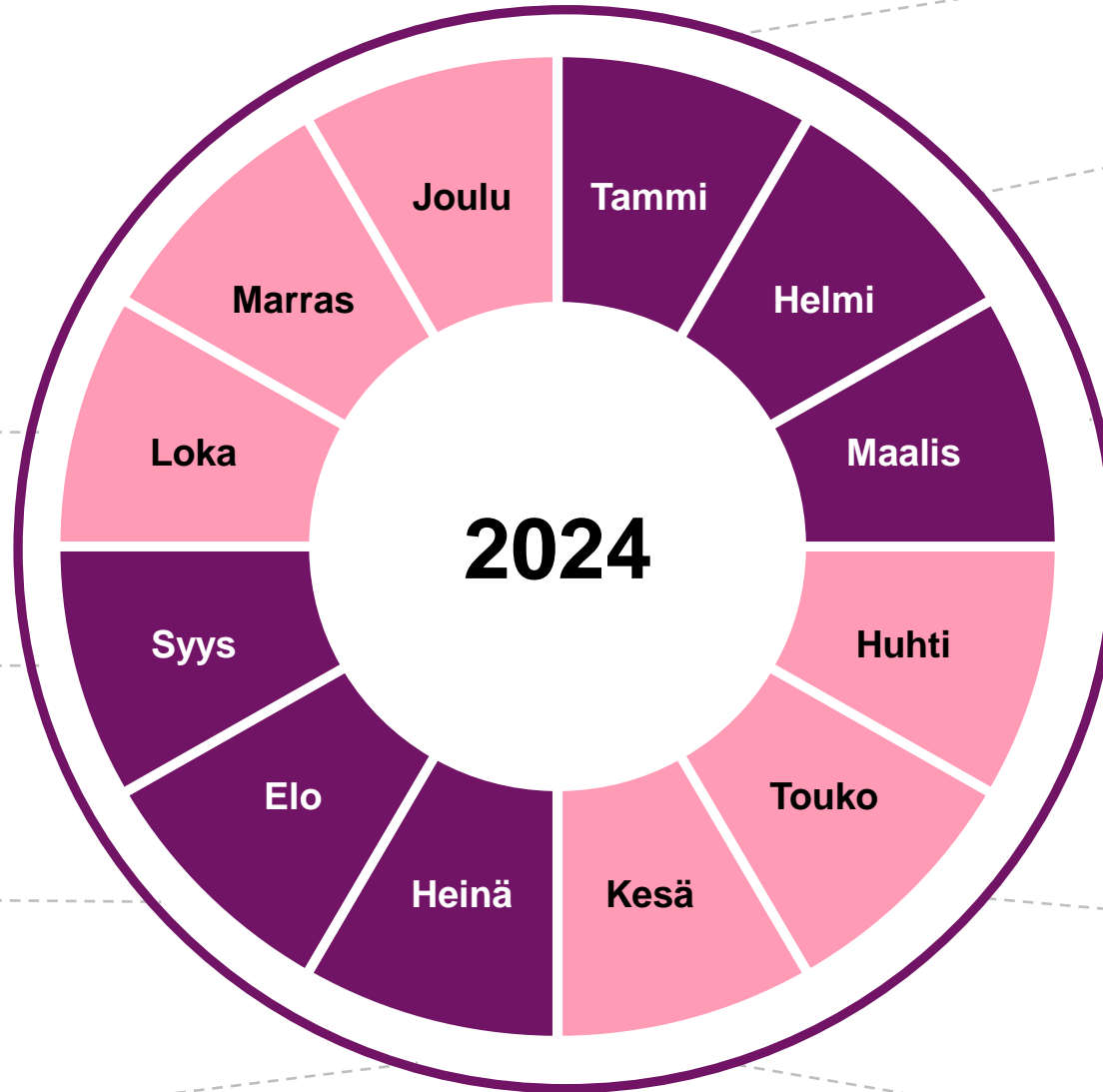
Jari Mäkäläinen

Demokratiarakenteen kehittäminen

- Pirhan demokraattisen päätöksenteon rakenteen (toimielinrakenne ja sitä määrittävät tai täydentävät säännöt ja yhteistyöverkostot) kehittäminen perustuu Demokraattisen päätöksenteon kyselyn tuloksiin sekä muihin havaintoihin päätöksenteon kehittämistarpeista
- Kehittämistyö toteutetaan vuoden 2024 aikana siten, että kokonaisuuteen liittyvä valmistelu toteutuu pääosin syyskuun 2024 loppuun mennessä ja mahdolliset hallintosäätömuutokset viedään aluevaltuuston käsittelyyn 28.10.
- Kehittämisen tavoitteena on parantaa hyvinvointialueen demokraattisen päätöksenteon toimivuutta ja tehokkuutta, selkeyttää toimielinten tehtäviä, vastuita ja asemaa osana päätöksenteon kokonaisuutta ja parantaa hyvinvointialueen luottamushenkilöiden päättäjäkokemusta
- Työn merkityksen takia, ja sen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen etenemisen sekä etenemisen seurannan turvaamiseksi, työ projektoidaan
 - Projektille nimetään ohjausryhmä sekä sen alaisuudessa toimiva valmisteluryhmä (dia 6)
 - Aluehallitus tekee päätöksen projektirakenteesta kokouksessaan 11.3. Ohjausryhmän jäsenet vahvistetaan aluehallituksen kokouksessa viimeistään 25.3.

Vuosikello

Demokraattisen päätöksenteon kyselyn analyysi 12/23 alkaen

Dem. pt. kyselyn analyysi valmis 2/24 lopussa
Projektisuunnittelu alkaa

Kyselyn tulosten ja proj.suunnitelman esittelyt joryt ja toimielimet 3/24
Esitetään, että AH nimittää projektirakenteen

Projektisuunnitelman työ ja projektin vaiheistus
Työpajat luottamushenk. kanssa → nykytilan analyysi ja muutostarpeet

Työpajojen tulosten analyysi ja muutosehdotusten määrittely alkaa

Työpajatulosten analyysi, alustavien muutosehdotusten määrittely työryhmässä

Hallintosääntömuutokset aluevaltuuston käsittelyyn 10/24

Työryhmän suositukset kommenteille joryt ja toimielimet. Ehdotusten viimeistely.

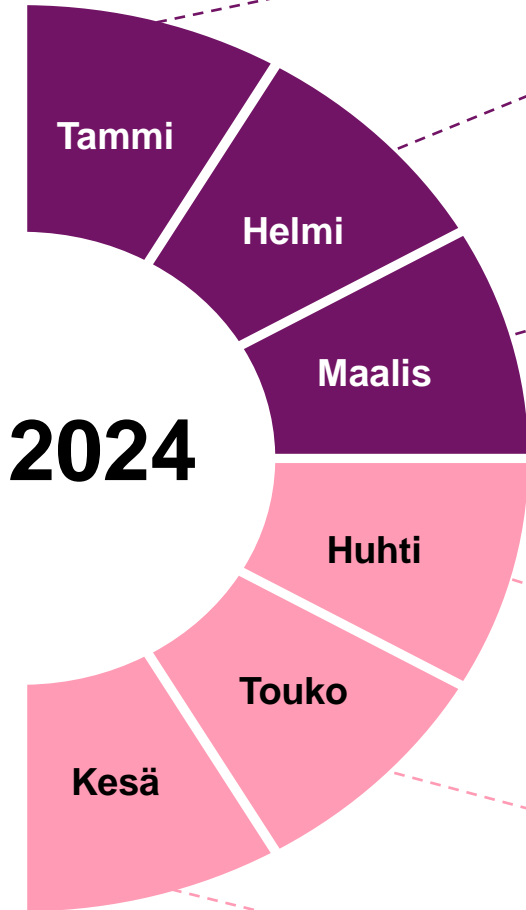
Työpajat työryhmän suosituksista ja muutosehdotuksista
Ehdotusten muokkaus.

Muutosehdotusten muotoilu, syksyn työvaiheiden täsmentäminen

Työskentely alkuvuonna 2024

- Demokratiarakenteen kehittämisprojektin kevään 2024 työskentely jakautuu kolmeen päävaiheeseen:
 - 1) Projektin suunnittelu ja käynnistäminen sekä taustamateriaalien (Demokraattisen päätöksenteon kysely) esittelyt: **helmi-maaliskuu**
 - 2) Luottamushenkilöiden työpajat demokratiarakenteen nykytilasta ja kehittämistarpeista: **huhtikuu**
 - 3) Työpajojen tulosten analysointi, alustavien muutosehdotusten ja suositusten hahmottelu sekä syksyn työskentelyn täsmentäminen: **touko-heinäkuu**

Työsuunnitelma 1–6/2024

Demokraattisen päätöksenteon kyselyn analyysi 12/23 alkaen

Demokraattisen päätöksenteon kyselyn analyysi valmis 2/24 lopussa. Projektisuunnittelu alkaa. Kyselyn tulosten ja projektisuunnitelman esittelyt

- HA-jory 27.2.
- Kopa-jory 28.2.

Demokraattisen päätöksenteon kyselyn ja projektirakenteen esittelyt luottamushenkilöille

- Aluevaltuusto 4.3.
- Aluehallitus 11.3.
 - Aluehallituksen päätös projektirakenteesta
- Yhteistilaisuudet toimielinten jäsenille keskiviikkona 13.3. ja torstaina 14.3. Toinen tilaisuuksista tallennetaan.

Aluehallitus nimittää ohjausryhmän 25.3.
Ohjausryhmän ensimmäinen kokous 28.3.

Nykytilaa kartoittavat ja muutosehdotuksia pohjustavat työpajat luottamushenkilöiden kanssa. Päivämääräehdotuksia (ei muita toimielinten kokouksia samana päivänä):

- vko 15: ke-pe 10., 11. ja 12.4.
- vko 16: to-pe 18. ja 19.4.
- Varapäivät työpajoille: vko 17 ke 24.4. ja pe 26.4.

Ohjausryhmän kokous toukokuun alkupuolella esim. ti 14.5. tai to 16.5. Aiheena työpajojen alustavat tulokset.

Työpajojen tulosten analyysi
Muutosehdotusten määrittely alkaa
Syksyn työskentelyn täsmentäminen alkaa

Työpajatulosten analyysi, alustavien muutosehdotusten määrittely työryhmässä
Syksyn työpajojen suunnittelu

Demokratiarakenteen kehittäminen –projektin ohjaus- ja työryhmät

Ohjausryhmä

- Ohjausryhmän tehtävänä on määrittää demokraattisen päätöksenteon kehittämisen tarkemmat teemat ja niiden tavoitteet.
- Ohjausryhmä ohjaa, seuraa ja arvioi valmisteluryhmän työtä ja kytkee rakenteellisen ja sisällöllisen kehittämisen poliittiseen ja viranhaltijapäätöksentekoon ja Pirhan toiminnan ohjaukseen.
- Ohjausryhmään nimetään 6–10 jäsentä, joista vähintään 50 % on luottamushenkilöitä. Muut ohjausryhmän jäsenet ovat hyvinvointialueen viranhaltijoita. Puheenjohtajana toimii luottamushenkilö ja varapuheenjohtajana hyvinvointialueen hallintojohtaja.
- Ryhmän viranhaltijajäsenet:
 - Hyvinvointialuejohtaja
 - Konsernipalvelujohtaja
 - Hallintojohtaja

Valmisteluryhmä

- Valmistelutyöryhmän tehtävänä on suunnitella, ja toteuttaa ohjausryhmän määrittämiä tavoitteita.
- Valmistelutyöryhmä suunnittelee ja järjestää konsulttikumppanien kanssa luottamushenkilöiden työpajat. Ryhmä analysoi työpajojen tuloksia, tuottaa muutosehdotuksia ja suosituksia (ml. hallintosääntömuutokset) ja arvioi niiden toteutuskelpoisuutta sekä raportoi projektin etenemisestä ohjausryhmälle.
- Valmisteluryhmään kuuluu yhteensä 12–15 henkilöä. Ryhmän puheenjohtajana toimii hallintopalvelujohtaja.
 - Yhteiskuntasuhdejohtaja
 - Strategiajohtaja
 - Valiokuntien vastuuviranhaltija
 - HR:n edustaja
 - Sote:n hallintopäällikkö
 - Pelan hallintopäällikkö
 - Henkilöstön edustaja
 - Viestinnän edustaja
 - Valmisteluryhmän työryhkin jäsenet

Valmisteluryhmän ”työnrkki”

- Valmisteluryhmän työnrkki valmistelee asioita valmisteluryhmän kokouksiin sekä huolehtii demokratiarakenteen kehittämisprojektin käytännön järjestelyistä (kokousvaraukset, työpajatilaisuudet).
- Valmisteluryhmän työnrkin työ perustuu ohjausryhmän valmisteluryhmälle asettamiin tavoitteisiin ja valmisteluryhmässä sovittuihin työskentelyn periaatteisiin.
- Työnrkki on vastannut projektin alustavan suunnitelman laadinnasta.
- Valmisteluryhmän työnrkin jäsenet:
 - Hallintopalvelujohtaja
 - Hallintolakimies
 - Hallintoassistentti
 - Hallintoassistentti
 - Palvelupäällikkö
 - Projektisuunnittelija (SOJ)
 - Valiokuntakoordinaattori

Luottamushenkilöiden työpajat

- Luottamushenkilöiden työpajoja järjestetään keväällä ja syksyllä
- Kevään työpajat järjestetään huhtikuussa viikoilla 15 ja 16 (varapäivät vko 17). Jokaisessa työpajassa (noin 3 h) keskitytään yhteen teemaan. Työpajat on tarkoitus järjestää läsnätilaisuuksina. Sopivia tiloja etsitään.
 - Työpaja 1: ke 10.4. klo 12–16 Aluevaltuuston ja aluehallituksen päätösvalta-, vastuu- ja tehtävärajojen tarkastelu
 - Työpaja 2: to 11.4 klo 12–16 Valiokuntamalliin liittyvät rakenteelliset muutokset ja valiokuntien vaikuttavuuden vahvistaminen
 - Työpaja 3: pe 12.4. klo 8–12 Jaostojen aseman selkeyttäminen ja suhde aluehallituksen toimintaan ja päätöksentekoon
 - Työpaja 4: to 18.4. klo 12–16 Aluehallituksen puheenjohtajan tehtäväkuvaan liittyvien muutostarpeiden ja demokraattisen päätöksenteon kustannusten hillinnän keinojen arviointi
 - Työpaja 5: pe 19.4. klo 8–12 Pirhan luottamushenkilöiden päättäjäkokemuksen parantaminen
- Kevään työpajojen tavoitteena on syventää ymmärrystä päätöksentekoon liittyvistä rakenteellisista ja toiminnallisista haasteista ja niiden vaikutuksista luottamushenkilöiden työhön
 - Työpajojen tavoite on lisätä tietoa ja hahmotella erilaisia muutosten suuntia
- Syksyn työpajoissa käsitellään alustavia muutosehdotuksia. Tavoitteena on viimeistellä kevään työpajojen perusteella valmisteluryhmässä hahmotelluista ehdotuksista hyväksyttävissä olevia demokratiarakenteen muutoksia (hallintosääntökirjauksia) ja toiminnallisia kehittämissuosituksia

Luottamushenkilöiden työpajat

- Työpajoihin osallistuu noin 20 luottamushenkilöä per työpaja
 - Työpajojen teemat perustuvat Demokraattisen päätöksenteon kyselyssä esiin nousseisiin kehittämiskohteisiin
 - Monet työpajoissa käsiteltävät teemat ovat laajoja ja moniulotteisia, minkä vuoksi työpajojen kysymyksenasetteluun, taustatietojen tuottamiseen ja työskentelyn fasilitointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota
 - Työpajat toteutetaan yhteistyössä KPMG:n konsulttien kanssa
 - Monipuolisen työpaja-aineiston saamiseksi paikalla tulisi olla riittävä määrä luottamushenkilöitä erilaisilla taustoilla (jäsenyydet toimielimissä, puoluetusta)
 - Demokratiakyselyn mukaan poliitikot jakautuvat kahteen joukkoon: niihin, jotka kokevat saavansa hyvin tietoa päätöksenteon tueksi ja niihin, jotka eivät koe näin.
- Laajan poliittisen osallistumisen ja sujuvan tiedonkulun takaamiseksi työryhmän suositus on, että poliittiset ryhmät nimeävät eri henkilöitä eri teemoja käsitteleviin työpajoihin